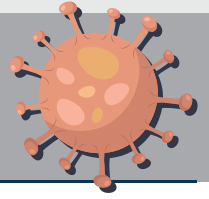

בגיליון השבוע

תורת חסד // קול ה' - ע"י הקורונה // דבר המערכת // בין קרבן להקרבה
כת גומלי חסדים // הזדמנויות של חסד בימי הקורונה
איש את רעהו // הרהורים בעקבות הקורונה

דבר המערכת

מקריבים ומתקרבים

ספר ויקרא אותו אנו מתחילים השבוע, מוקדש לביאור ענייני הקרבנות. ידועים דברי הרמב"ם, שעניין הקרבנות נמנה בכלל ה'חוקים', שכן הוא דבר שאיננו יכולים להשיג את טעמו.

ואכן, לכשעצמנו נתקשה מאוד להסביר מה עניין הקרבת קרבן לה'. הרי במבט פשוטי מדובר בתימה גדולה. וכי איך מועיל לקחת בעל חי ולשחטו על מזבח, להקריב את אבריו על האש ולזרוק את דמו. איך ומדוע הפעולה הזו עולה ועושה ריח ניחוח לפני ה'. או במילים חדות יותר: מה יש להקב"ה מזה שמקריבים לפניו קרבן?

כמובן ששאלה כזו, אם היא באה כהתרסה - הרי היא גובלת בכפירה חלילה, שכן כך התריסה המומרת מרים בת בלגה שבעטה בסנדלה על גבי המזבח ואמרה: "לוקוס לוקוס, עד מתי אתה מכלה ממון של ישראל". אבל ההבדל בין כופר למבקש דעת הוא הצורה בה הוא שואל, בהתרסה או בשאיפה לדעת, בקריאת תיגר או ברצון להבין, בשנאה ונתק או בנכונות לעשות גם בלא הבנה.

המשך בעמוד הבא

תורת חסד

הגאון רבי גבריאל יוסף לוי שליט"א
ראש ישיבת "באר התורה" ונשיא הגמ"ח

קול ה' בכת, ע"י ה'קורונה'

הייתי לאחרונה בברית מילה לכנדי נ"י. אמרתי לאבי הבן, אם המוהל היה מבקש ממך מליון דולר על הברית, האם היית מסכים לשלם לו כל כך הרבה? לא. אבל לא משום שהברית לא שווה לך מליון דולר, בוודאי יהודי היה נותן כל הון בשביל מצוה חשובה זו! אלא בגלל שאפשר להשיג מוהל במחיר זול יותר.

ואם בעל האולם היה דורש ממך מליון דולר על הסעודה, האם היית משלם? ודאי שלא! וכאן הסיבה אינה רק משום שאפשר למצוא יותר בזול, אלא משום שהסעודה לא שווה לך מליון דולר.

לסיכום: לא משלמים הרבה על דבר שלא שווה הרבה, ולא משלמים הרבה גם על דבר ששווה הרבה אם אפשר להשיג אותו במחיר זול יותר.

הקב"ה מדבר איתנו בעוצמה אדירה

אנו נמצאים בתקופה מיוחדת, שכדוגמתה לא היה מעולם. העולם כולו עצר מלכת; נדמה שהכל מתמוטט למול עינינו; מערכות הבריאות, הכלכלה, ועוד. הקב"ה מחולל למול עינינו דבר עוצמתי שכל בר דעת מבין שחובה להתבונן בו, להתעמק בו ולהבינו.

המשך בעמוד הבא

מאז פרסום המאמר בגיליון הקודם, זרם התגובות אינו פוסק. נוכחנו בשמחה לגלות, שהנושא חשוב ויקר מאד לציבור, וכי הצורך בשינוי מן היסוד - זועק מהשטח, ומגיע מכל שכבות הציבור.

בגליונות הבאים אי"ה נייחד מקום מכובד ובו נרכז מקבץ רחב של תגובות.

אתם מוזמנים להמשיך ולכתוב לנו את דעתכם בענין

תגובות והערות על המדורים השונים יתקבלו בברכה בדוא"ל

Alon@hagmach.org.il | או 6428158@gmail.com | או בפקס 02-6428158

מכתבים מובחרים יפורסמו בל"ג (ניתן בעילום שם)

יו"ל ע"י הגמ"ח המרכזי | עורך: הרב יעקב גולדשמידט | כותבים ומשתתפים: הרה"ג ר' יצחק אייזיק וינברג, הרב פנחס אריה רוזנטל, הרב יעקב סירוטה, הרה"ג ר' אשר וסרמן | עיצוב גרפי: ר.ק. | לפניית לועדה הרוחנית: הרה"ג ר' חיים כהנא 5610681@gmail.com

זאת אנו מבקשים להבין: מהו טעם הנגלה של מצוות הקרבן.

ובכן, את עניין קרבנות החטאת והאשם עדיין אפשר להבין, כפי שמסבירים רבותינו, שהן באות בכדי שהחוטא ייתן אל ליבו ויחשוב שמה שעושים לקרבן, היה בעצם ראוי לעשות לו, וכך יישר ליבו וישוב בתשובה שלמה. אבל כל שאר הקרבנות, התמידין והמוספין והשלמים והתודה והנדבה, יש לנו להבין טעמם. אמנם אין לנו עסק בנסתרות, וברור שהטעמים הם עמוקים וכמוסים למעלה מטעם ודעת, וכבר בראשונים ז"ל הרחיבו וביארו ענין זה, יעויין במורה נבוכים להרמב"ם ובפירוש הרמב"ן עה"ת ובראשונים נוספים, ובכל זאת, מובא בספרים טעם פשוט ומרומם נפש.

והוא: שבהקרבן הקרבן, כשמו, אנו נותנים מעצמינו. נותנים - ועל ידי כך מתקרבים. אנו מביעים באמצעותו את הרצון שלנו **לתת**, להחזיר ולו משהו מן המשהו, למטיבנו הגדול שלא חסר לנו ומחיינו תמיד ומסובב אותנו בחסדים לאין ספור.

אמנם, בזמננו בעוונותינו, אין אנחנו יכולים לעלות ולהראות ולהקריב קרבנות, אבל עדיין, אפשר להביע את אותו רצון הגלום בעצם מעשה הקרבן בשלל דרכים אחרות. הרי את שלוש התפילות תיקנו חז"ל במקום הקרבנות. וכן באמירת פרשיות הקרבנות אנו מבקשים שיהיו "כאילו הקרבתי קרבן".

ובצד אלו יש לנו עוד שלל דרכים להביע את הרצון הזה להתקרב, וכולן נגזרים מן השורש 'קרבן'. שכן מהו קרבן? הכתוב אומר: "אדם כי יקריב **מכס** קרבן לה'", אדם שהוא מקריב **מעצמו**. משהו שהוא אוהב הוא לוקח מעצמו ומעניקו למי שהוא חפץ להתקרב אליו.

ידוע בשם מרנא החפץ חיים, שהסביר את דרשת המשנה בברכות "חייב אדם לברך על הרעה כשם שהוא מברך על הטובה שנאמר ואהבת... בכל לבבך ובכל נפשך ובכל מאודך, בכל לבבך בשני יצריך... בכל נפשך - אפילו נוטל את נפשך, בכל מאודך - בכל ממונד",

המשך בעמוד הבא

הדבר הראשון שיהודי צריך לחשוב במצב כזה, הוא שהקב"ה מדבר איתנו, הקב"ה רוצה מאיתנו משהו. אם היינו זוכים, היה לנו נביא שהיה מביא לנו את דבר ה'. לא זכינו, ואנחנו בשעת הסתר פנים, ואנו צריכים להבין מה ה' רוצה מאיתנו, כמשי"כ בנביא (הושע י"ד) "מי חכם ויבן אלה נכון וידעם", ובכל עונש בא ה' ללמדנו משהו, פעמים דבר גדול, ופעמים דבר קטן.

בתקופה ובמגפה הזו, חייב להיות שיש כאן משהו **ענק**, משהו אדיר וכביר שהקב"ה רוצה מאיתנו.

לא משלמים הרבה על דבר שלא שווה או שאפשר להשיגו בזול יותר

הרי הקב"ה אוהב את כל ברואיו - 'חביב אדם שנברא בצלם', וכל שכן שהוא אוהב את בניו, וכל שכן את בני התורה המדקדקים במצוות. ואם הקב"ה "לוקח" מחיר כל כך כבד, של צער ועוגמת נפש של פחד ופאניקה, של ביטול בתי מדרשות ולימוד התורה, של הפסדיים כספיים של טריליוני דולרים - חייב להיות דבר ראשון שהדבר ש'נקנה' בכסף הזה, הוא דבר ששווה את כל זה, וחייב להיות ג"כ, שלא היה ניתן להשיג אותו ביותר זול, שהרי זה מה"מחירים" היקרים ביותר בכל ההיסטוריה.

זאת ועוד, אם מישהו היה אומר לנו לפני כמה חודשים, שבעוד כמה חודשים כל העולם יהיה מושבת, אין טיסות, אין בתי מלון, בתי חרושת, משרדים. יש עוצר, סגר, אין כלום, הכל בטל ומבוטל, היינו מסתכלים על אדם זה כשוטה גמור: מה הבעיה? אם יש איזו שהיא

תקלה פותרים אותה תוך כמה שעות או כמה ימים, אין סיכוי שכל העולם יהיה מושבת! והנה זה קרה... ולדעתי זהו דבר שלא היה מבריאת העולם שישנו שיתוק מוחלט של כל הכדור, אין מדינה שאין שם חולים, העולם משותק אין יוצא ואין בא, לא היה דבר כזה בעולם מזמן המבול.

דבר שקורה לראשונה בהיסטוריה תפקידו לעשות שינוי היסטורי

ואם זה דבר שקורה לראשונה בהיסטוריה, זאת אומרת שהקב"ה רוצה מאיתנו משהו גדול מאד, שצריך לשנות את ההיסטוריה. מי יכול לדעת בוודאות על מה חרון האף הזה? אבל חובתנו לחפש דרכנו ולחקור, למשמש ולפשפש במעשינו.

אני לא אגיד לכם היום מה נראה שהקב"ה רוצה מאיתנו, כי אם המחלה עצמה מתמשכת לזמן ארוך, כנראה שצריך את הזמן הזה כדי להתבונן ולחשוב - מה הקב"ה רוצה מאיתנו.

דיברתי עם אברך, ובתוך דברינו הוא אמר לי בשמחה שהוא באמצע סדר ב' ומקיים את העולם. אמרתי לו שטוב מאד וחשוב מאד שהוא לומד, אבל הוא צריך וחייב גם להקדיש זמן כדי לדעת מה הקב"ה רוצה מאיתנו, איזה דבר כביר וגדול אנחנו צריכים לשנות.

לסיכום, אין ספק שהקב"ה רוצה מאיתנו כעת משהו גדול וכביר מאד. בגליון הבא אי"ה נרחיב ונפתח בנושא חשוב זה.

ניתן גם להאזין מידי יום לשיעור היומי הנמסר בהיכל ישיבת "באר התורה" לאחר תפילת שחרית, ובו מסרים חינוכיים מפרשת השבוע.
מספר הטלפון: 2 > 1 > 077-314-1174

כת גומלי חסדים

הזדמנויות של חסד בימי הקורונה

תקופה זו שאנו מצויים בה פותחת פתח לעולם שלם של חסד שלא היה קיים בעולם לפני פרוץ מגיפת הקורונה.

לאור התגובות שהגיעו מקרב הציבור, ובתוכם גם פניות רבות של תלמידי חכמים ומרביצי תורה, אנו מעלים בפני הציבור זוויות מיוחדות של חסד השייכות בימים הללו, ומכאן תצא הקריאה לקוראים הנאמנים, לשלוח למערכת 'עמוד החסד' רעיונות ויוזמות של מעשי חסד הנצרכים לכלל הציבור בעת הזו:

העולם כולו נמצא תחת מתקפה של נגיף המאיים על כלל האוכלוסיה. לרוב העולם אין דרך להתמודד מול הנגיף הזה, אבל לכלל ישראל יש את הפתרון! ידועים דברי מרן החפץ חיים זצ"ל בזמן שהיתה מגיפה בסין בתקופתו, שהקב"ה מדבר עם כלל ישראל על ידי המגיפה שהתרחשה בסין. באותה מידה גם כעת, פשוט לכלל בר דעת שהקב"ה רוצה משהו **מאיתנו**, ובודאי מה שאנו נוהגים כפי ההלכה ומקפידים על הכללים כדי שלא להזיק ולא להינזק, זהו רק החלק הטכני הנדרש מאיתנו בתקופה הזו, ואת עיקר תשומת הלב צריך להפנות אל פתרון המגיפה: **מצות התשובה**.

בסיעתא דשמיא התקבצו רבבות אלפי בני ישראל לתפילה וצום בערב ר"ח, אבל כל החיזוק הזה צריך להוביל לתוצאה **מעשית** של חיזוק ותשובה. והחסד העצום שיכול כל אחד לעשות מביתו, הוא בירור עצמי וחזרה בתשובה על מעשיו, כי אם ישכילו עם ישראל וישובו בתשובה, ישוב חרון אפו מאיתנו.

גם למרביצי התורה יש כאן מקום רב לגמול חסד עם כלל הציבור, במתן הכוונה וחיזוק אישי לצאן מרעיתם בדרכי התשובה והיראה. זאת מעבר לתשובות הלכתיות רבות שנותנים הת"ח על השאלות שהזמן גרמן.

אנו פונים בזאת לציבור הקוראים לשתף אותנו ברעיונות ומחשבות - על מה ראוי ונצרך לעשות תשובה בעת הזאת. בל"נ נפרסם את מכתבים מובחרים בגליונות הבאים.

מלבד חולי הקורונה שמתמודדים בתקופה הזאת עם קושי המחלה, נמצאת שאר האוכלוסיה כשהיא מסוגרת בתוך ביתה ומתמודדת עם קושי מסוג אחר לגמרי.

למרבה השמחה יש בתוך הציבור החרדי משפחות ברוכות ילדים לרוב, ומכורח המציאות נוצר מצב שהרבה בתיים קטנים מכילים נפשות רבות. כל אחד בגיל אחר ובעל אופי אחר, וכולם יצאו מתוך שגרה ברוכה אל מצב סטטי שאין לדעת מתי הוא יסתיים.

מצב זה של חוסר תעסוקה מתאימה לכל אחד, עלול ליצור מתיחויות רבות, ועלול גם למרבה הצער להתפתח עוד ועוד עד יצירת מריבות בין בני המשפחה.

וכאן יש מקום רב לגמילות חסדים - בתוך המשפחה! מבוקר ועד ליל מצויים בבית הזדמנויות לוותר ולמחול, לעזור ולהעניק. מויתור כידוע, לא מפסידים. ואין כלי מחזיק ברכה לישראל אלא השלום.

כל מי שיש בידו כלים נכונים למתן עצה ותושיה, יכול להעמיד את עצמו **המשך בעמוד הבא**

והשאלה היא: מה הקשר והחיבור בין 'מאודך' ל'ממונד', איך זה נכנס בפירוש המילה? מילא 'לבבך', ומילא 'נפשך', שם הלימוד מובן. אבל מאודך?! איך הוא הפך לממונד?

ומסביר החפץ חיים, שאכן בכל מאודך הכוונה היא - דבר שהנך חפץ בו מאוד. ומכיוון שרוב בני האדם אוהבים מאוד את ממונם, אשר על כן מוטל עלינו לאהוב את הבורא יתברך, בכל מאודנו - ממוננו...

כלומר, על ידי זה שאנו קורעים **מעצמינו** את רצונותינו, ונותנים משהו שהוא נטוע ואהוב עלינו, כך אנו מביעים את אהבתנו הגדולה אל בוראנו. וכמה שהדבר אותו אנו מקריבים גדול וחביב יותר עלינו - הרי הקרבן גדול ונעלה יותר.

כך, אנו מקיימים בהידור ובשלימות מצווה דאורייתא של ואהבת.

וזו, אם נתבונן, עניין עבודת המידות, עניין ההתגברות על התאוות, עניין מצוות הצדקה, ועניין כל המצוות כולן: להעניק מעצמינו ולהביע באמצעות ההקרבה הזו את גודל אהבתנו אל יוצרנו.

ואפשר שזו גם הסיבה שחז"ל הקפידו כל כך על הצדקה בערבי פסחים; כדי שיקריב היהודי בכך מעצמו, מעין 'קרבן פסח', לריח ניחוח לפני ה'...

כלומר, הדרך להקריב קרבן לה' בימינו, היינו להתקרב אליו, עוברת דרך ההקרבה העצמית, הנתינה, עשיית הצדקה וההשקעה בחסד.

יהודים! הבה ונתקרב אל בוראנו! הדבר בידינו...

א"ר אלעזר בר' יוסי כל צדקה וחסד שישראל עושין בעולם הזה שלום גדול ופרקליטין גדולין בין ישראל לאביהן שבשמים

(בבא בתרא י א)

לרשות הציבור, או אפילו בצורה מצומצמת יותר, לחפש את הנצרכים שהוא מכיר, ולסייע להם בהקשבה ובשיחה על מצבם.

תלמידי חכמים ומרביצי תורה יכולים למצוא גם כאן כרחב לגמילות חסד עם תלמידיהם. ואכן בעולם הישיבות, יש מגידי שיעורים רבים שנתנו לתלמידיהם אפשרות ליצור עם קשר ישיר, והם מקדישים לכך שעות רבות מסדר יומם

כדי לעמוד לימין שומעי לקחם.

גם אנשים המתמחים בעצה ותושיה בשלל נושאים כלליים, יכולים לסייע בעת הזו בעצות כלכליות, נושאי חינוך ושלוש בית, שלוות הנפש וישוב הדעת.

אלו הם נקודות ראשונות של גמילות חסדים בעת הזו. נשמח לקבל מקוראי העלון רעיונות נוספים לתועלת הכלל והפרט.

ניתן לכתוב לנו לדוא"ל: Alon@hagmach.org.il

או לדוא"ל: gmail.com@6428158

איש את רעהו

מכתבים למערכת

המביאה לכך, ומדוע האמונה כה חלשה עד שניתן להרגיש את דברי הנביא ש"תופסי התורה לא ידעוני", **ואם נצליח להבין את שורש הבעיה** - יהיה ניתן למצוא את הדרכים להחדיר בחזרה את חיי האמונה.

לכאורה, כיון שהבעיה של "שכחת ה'" איננה **בידיעה**, שהרי בידיעה כולנו מאמינים בני מאמינים שהכל ברצונו יתברך, אלא הבעיה היא **בתחושה**, שאיננו חיים מספיק את חיי האמונה, לכן גם הפתרון אינו יכול להסתפק **בידיעה**, שגם אם נסביר באותות ומופתים שצריך להתחזק בדבר זה או אחר, עדיין יתכן ולא יקלטו הדברים, כי אדם שלא **חי** שצריך לעשות את ציווי הקב"ה - לכל היותר הוא עסוק בחיפוש אחר סגולות שונות, **אך אזינו אינן שומעות וליבו אינו קולט** שהקב"ה מעורר אותנו להשתנות, וכפי שניתן לראות, שעל אף שהמגיפה קיימת כבר כמה וכמה שבועות עדיין יש הנוהגים כמנהגו של עולם.

מכונות הנשמה

חשבתי בדרך משל, שכפי שמחלת ה"קורונה" תוקפת את הריאות ומונעת את האפשרות לנשום, כך קיים כיום בעולם נגיף התוקף את הריאות הרוחניות, והריאות מלאות בנגיף זיהומי הסותם את דרכי הנשימה, ומונע לנשום חיי אמונה.

וכמו ב"קורונה", צריך להשקיע מאמצים רבים למצוא את התרופה לכאלו שכבר נדבקו בנגיף הקרוונה הרוחני, וכן את החיסון שימנע את ההדבקות בנגיף הקורונה הרוחני. ובודאי שהתרופה לאלו הוא חיזוק בקריאת שמע ובקבלת עול מלכות שמים, ועוד תוספת בלימוד עיקרי האמונה וכו'.

אך לצערנו ישנם הרבה חולים שהריאות הרוחניות אינם מתפקדות, ויתכן שאף הם מורדמים, והדבר הנצרך והנדרש בהקדם הוא לחבר אותם למכונות הנשמה שיביאו אותם לנשום חיי אמונה, וכאמור לעיל - שלא רק להכניס להם ידיעות של ידיעת האמונה, אלא להצליח להגיע לליבותיהם ולעורר את הלב לפעום מחדש ולהזרים אויר ודם של אמונה.

ועל כך עיננו תלויות, לשמוע ולדעת מה הן מכונות הנשמה שיכולות להפיח חיי אמונה, כי כשיגיע מצב שאנשים **יחיו** במצב של אמונה חושית, ויהיו במצב של "בכל דרכיך דעהו", בידיעה ברורה שאין שום דבר בעולם מבלעדי עשיית רצון ה', ושאינו אושר ושמחה בעולם מבלעדי עשיית ה', ממילא הם **ירוצו** לקיים את מצוות ה'. אשמח מאד לשמוע תגובות על הדברים מהקוראים.

בברכת התורה
תלמיד ראש הישיבה

לכבוד עלון "עמוד החסד" מדור מכתבים למערכת

ראיתי לנכון להעלות על גבי הכתב מחשבות האופפות אותי בימים האחרונים.

"קול ה'" בתקופה זו

ראש ישיבת באר התורה הגאון רבי גבריאל יוסף לוי שליט"א מעורר בשיחותיו התכופות בשבוע האחרון, כי יתכן שהגזירה הנוכחית באה בעקבות שכחת ה' בעולם, והמחיר הגבוה שמשלם העולם כולו בתקופה הזו הוא עבור קניית המצרך היקר ביותר בבריאה - "חיי אמונה". וב"ה יש הדים רבים לדברים אלו.

ראש הישיבה שליט"א כדרכו עומד ואומר שהדברים אינם יכולים להשאר בגדר תיאוריה, אלא חובה לתרגם את הדברים לשפת המעשה, איך מכניסים את חיי האמונה לתוך מערכת החיים שלנו. כדוגמא לשפת המעשה, יצא לעורר ולחזק את קבלת עול מלכות שמים שאנו זוכים לעשות פעמיים ביום בקריאת שמע.

בין נינוה לדורנו

בשיחה השבוע ביום שני נאמרה קושיא גדולה, הרי נינוה היתה במצב רוחני ירוד ונמוך עד שנגזר עליה כליה, ואף על פי כן כששמעו את נבואתו של יונה - מיד לבשו כולם שק וחזרו בתשובה, ואילו בדורנו אנו שנמצאים בתוך הגזירה, ושומעים על אלפי יהודים שנמצאים בצרה, והצרה מתקרבת והולכת, ועם כל זאת ה"בת קול" איננה משפיעה מספיק על הליכותיהם של בני האדם.

חשבתי שהתשובה לשאלה זו טמונה במסר האדיר של ראש הישיבה שליט"א לתקופה זו. ואסביר כוונתי;

בזמן נינוה האמונה היתה ברורה ופשוטה, אנשי תבל ידעו והרגישו וחשו את האמונה הפשוטה והתמימה שהכל בידי שמים, וכל הנהגת העולם תלויה אך ורק ברצונו יתברך, אלא שמאידך גיסא, היה להם יצר הרע גדול וחזק שהביא אותם למצב שנגזר עליהם כלייה, ולכן מיד ששמעו את דברי הנביא חזרו בתשובה, כי הבינו את המשמעות הנכונה של הדברים.

אך בדורנו אנו, זו גופא הבעיה הגדולה, שקיימת שכחת ה', וגם היודעים ומאמינים בידיעה שהכל תלוי ברצונו, אינם חיים זאת בחיי המעשה, ולכן גם אינם חשים את משמעות התקופה, כי פעימות הלב של חיי האמונה פועמות בקצב חלש מאוד וכמעט בלתי מורגש.

הסיבה: שכחת ה' בדורנו

ואם כנים הדברים, חשבתי שנצרכת חשיבה מאוד מעמיקה **בשורש הענין של שכחת ה' בדורנו**, מה היא הסיבה